

Memo aan de Raad FPLG

Datum 3 juni 2025
Afdeling Omgeving

Behandelend ambtenaar R. Hijma
Manager R. Zijlstra

Onderwerp FPLG
Portefeuillehouder J. Dijkstra

Geachte raadsleden,

Inleiding

Met deze memo informeren wij u over de recente ontwikkelingen rond het Fries Programma Landelijk Gebied (FPLG).

Deze memo is een vervolg op die van 18 juni 2024. In de Nota Herijking Ontwikkelperspectief (Raadsvergadering van 19 december 2024) is ook een update over het FPLG opgenomen.

Stopzetten NPLG

Het Hoofdlijnenakkoord 2024-2028 van het nieuwe kabinet gaf nieuwe accenten voor het landelijk gebied. Het eerder beschikbare Transitiefonds voor het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG, €24,3 miljard) vervalt. Als gevolg hiervan werd op dat moment de voortgang van het FPLG onzeker.

Op 12 juli 2024 heeft de Stuurgroep FPLG (provinsje Fryslân, Wetterskip en gemeenten) in een gezamenlijke reactie aan alle medeoverheden de situatie als volgt geduid: Ondanks de onzekerheden rond het Hoofdlijnenakkoord wordt gewerkt aan bestaande opgaven zoals: afronding van het Friese deel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), doelbereik Vogel- en Habitatrichtlijn, Kaderrichtlijn Water, stikstofreductie, het Veenweideprogramma en bomen- en bossenstrategie.

Op Prinsjesdag 2024 werd bekend dat het natuurbeleid van het vorige kabinet, waaronder het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) wordt geschrapt.

Voortgang FPLG

In de memo aan de raad over Greidhoeke Plus van november 2024 jl. is toegezegd dat u de Voortgangsrapportage FPLG van provincie Fryslân gaat ontvangen. Aangezien de informatie vanwege het stopzetten van het NPLG achterhaald was hebben wij dit niet aan u doorgestuurd.

In de rapportage wordt het belang onderstreept van de gezamenlijke aanpak door Friese overheden en gebiedspartners, een integrale inhoudelijke benadering van doelen op het gebied van natuur, water, landbouw en klimaat en de gebiedsgerichte werkwijze.

In de voortgangsrapportage FPLG staat ook een update over de goedgekeurde maatregelpakketten (€180 miljoen), gericht op onder andere het Veenweideprogramma, stikstofreductie, KPI-systematiek, bomen- en bossenstrategie en weidevogels.

Beleidsbrief landbouw Provinsje Fryslân

Naar aanleiding van het schrappen van het NPLG en de daarmee samenhangende budgetten, heeft provincie Fryslân zelfstandig een Beleidsbrief Landbouw opgesteld (bijlage 1). Het centrale thema is 'boerdiversiteit'. De landbouw beleidsbrief richt zich op:

- behoud van diversiteit in de landbouwsector;
- verdienvermogen en kwaliteitsproducten;
- innovatie en kringloopsluiting.

Kritiek vanuit de klankbordgroep en wethouders groep FPLG betrof vooral het gebrek aan samenwerking: zonder bijdrage van Wetterskip en de gemeenten is de brief opgesteld. Dit staat haaks op de interbestuurlijke samenwerking die binnen het FPLG was ingezet.

Inhoudelijke kritiek betreft dat de brief sectoraal is opgesteld, zonder aandacht voor de andere opgaven in het landelijk gebied zoals klimaat, natuur en water opgaven.

Medio juni 2025 werkt de provincie aan een Uitvoeringsagenda behorende bij de beleidsbrief; ook gemeenten is om input gevraagd. Zodra de Uitvoeringsagenda bekend is wordt u hierover geïnformeerd. De verwachting is dat dit ergens in Q4 zal zijn.

Vervolg

Waadhoeke is en blijft, net zoals de andere Friese gemeenten, aangesloten bij de klankbordgroep FPLG en de wethouders groep FPLG.